

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

13 februari 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Interpellatie van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de rechtsgeldigheid van de samenstelling van de directieraad bij OVAM
Met redenen omklede motie

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 13 februari 2003

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.03 uur.*

Interpellatie van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de rechtsgeldigheid van de samenstelling van de directieraad bij OVAM

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Rompuy tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de rechtsgeldigheid van de samenstelling van de directieraad bij OVAM.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, wij interpellieren niet vaak over personeelsaangelegenheden. Aangezien mijn partij vroeger deel van het bestuur uitmaakte, ligt dit immers vaak vrij delicaat.

Soms is het evenwel nodig eens te vragen wat er aan de hand is. We hebben namelijk vastgesteld dat een aantal beslissingen door een arrest van de Raad van State zijn vernietigd en dat al jarenlang zonder wettelijk kader wordt gewerkt. We vragen ons af hoe dit precies komt.

De vraag is waarom de OVAM niet in staat is haar eigen directieraad rechtsgeldig samen te stellen en een aantal afdelingshoofden te benoemen om de continuïteit van het bestuur te garanderen. Ons inziens is dit een kwestie van partijpolitieke beïnvloeding.

De socialisten zijn al vijftien jaar aan de macht. Sedert 1988 vormen zij de continuïteit in het staatsbestuur. Wij vervullen die rol niet langer. De socialisten rukken op in al de instellingen, ook in de sector leefmilieu. Hun vooruitgang vertoont grote gelijkenissen met het opbouwen van een blokkendoos. Ik

vind dat deze praktijken eens moeten worden ontmaskerd. We mogen niet toestaan dat de administratie door een welbepaalde politieke partij wordt gekoloniseerd.

Wij worden gewoonweg weggedrumd. Heel wat CD&V-ambtenaren in de leeftijdscategorie van 55 tot 60 jaar willen nog maar een jaartje blijven. Indien ze in 2004 weer met de paarsgroene machine worden geconfronteerd, zullen ze er gewoon mee stoppen. Dit is de mentaliteit die momenteel bij heel wat ambtenaren leeft. Ze zijn met veel loyaleiteit en goede wil aan de paarsgroene legislatuur begonnen. Nu voelen ze evenwel aan dat het zo niet verder kan.

Wat de situatie bij de OVAM betreft, kan ik zeer kort zijn. Het is tenslotte mijn taak niet om de situatie uit de doeken te doen. Ik ga er overigens van uit dat iedereen de feiten kent.

Een arrest van de Raad van State van 28 juni 1999 heeft een aantal beslissingen vernietigd. Aangezien er geen afdelingshoofden zijn, bestaat de directieraad momenteel slechts uit twee personen, namelijk de administrateur-generaal en de adjunct-administrateur-generaal. De directieraad is niet in overeenstemming met het statuut van de OVAM samengesteld. De samenstelling is bovendien in tegenspraak met het eerder vermelde arrest van de Raad van State.

Het statuut van de OVAM en het stambesluit bepalen dat de directieraad uit de administrateur-generaal, de adjunct-administrateur-generaal en de afdelingshoofden bestaat. Het feit dat er thans geen afdelingshoofden zijn, valt volledig onder de verantwoordelijkheid van de OVAM als rechtspersoon. De OVAM staat onder het gezag en het toezicht van de minister van Leefmilieu.

Over het uitblijven van de benoeming van de afdelingshoofden heeft het Rekenhof op 25 oktober

Van Rompuy

2002 een brief geschreven. Die brief bevat een overzicht van de geschiedenis en een nuancering van de voorbeelden. Ik citeer : 'In beide omstandigheden wordt voorbijgegaan aan het basisprobleem, met name het feit dat de directieraad niet rechtsgeldig werd samengesteld. Beslissingen die zouden zijn genomen voor rekening van deze directieraad en die hierdoor zouden zijn bekrachtigd, zijn bijgevolg ook van enige rechtsgrond ontdaan'. Volgens het Rekenhof is er geen rechtsbasis voor de beslissingen die de directieraad de voorbije jaren heeft genomen.

De arresten van de Raad van State zijn van rechtswege uitvoerbaar. Dit zijn geen aanbevelingen. Deze bindende arresten moeten door iedereen worden uitgevoerd. Het niet-uitvoeren van een arrest van de Raad van State wordt in de Strafwet als een misdrijf gekwalificeerd.

De brief van het Rekenhof is duidelijk. We hebben in de krant kunnen lezen dat het Rekenhof geld van de OVAM wil terugvorderen. Aangezien ik, buiten de brief van 25 oktober 2002, niet over de correspondentie tussen het Rekenhof en de OVAM beschik, weet ik niet precies over welk geld het gaat. Ik weet wel dat de rechtsongeldigheid van de vergaderingen ook de wettelijkheid van de toelagen en van de goedkeuring van de rekeningen en de balansen aantast.

De directieraad van de OVAM bestaat momenteel slechts uit twee personen. Er zijn geen afdelingshoofden. Indien het antwoord van de minister ons niet bevredigt, zullen we deze zaak bij het hof van Cassatie aanhangig maken.

Ik heb vernomen dat een nieuwe aanwervingsprocedure is opgestart. De kandidaten worden door een intern en door een extern bureau gescreend. Ik heb in de krant gelezen dat een aantal afdelingshoofden negatief worden geëvalueerd. Het bureau dat voor deze screening instaat, wordt bijgestaan door Jobpunt Vlaanderen. De afgevaardigd bestuurder van Jobpunt Vlaanderen zou een gewezen kabinetsmedewerkster van minister Van den Bossche zijn.

Ik schrijf die artikels in de Financieel Economische Tijd niet, waarin men spreekt over een politieke slangenuil. Dat zijn dus niet mijn woorden. Een aantal mensen die aan de basis liggen van de oprichting van de OVAM en er 20 jaar lang hebben gewerkt, kregen een paar jaar geleden een zeer goede beoordeling, maar deze professionals wor-

den nu blijkbaar met vervroegd pensioen gestuurd. Mijn vraag is wat daar allemaal aan de hand is, mevrouw de minister. Ik ken u niet als een machtsvrouw die politieke benoemingen doet.

Bij het begin van de legislatuur heeft uw toenmalige kabinetschef een aantal mensen van de OVAM samengeroept om hen te zeggen dat hij die zaak, die al een aantal jaar aansleepte, zo snel mogelijk wou oplossen. U bent nu bijna 4 jaar minister, u hebt 4 jaar lang de kans gehad om bepaalde dingen te doen. Waarom gebeurt dat niet ? Wat is daar aan de hand ?

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik ben eigenlijk verheugd met deze interpellatie, want ik wil me er graag bij aansluiten. Er is een Vlaams spreekwoord dat luidt als volgt : 'zachte heelmesters maken stinkende wonden'. Ik denk dat dit spreekwoord hier wel eens van toepassing zou kunnen zijn.

Mevrouw de minister, het Rekenhof deelde u in een brief van 25 oktober 2002 mee dat de OVAM-directieraad niet rechtsgeldig was samengesteld en dat zijn adviezen en beslissingen zonder enige rechtsgrondslag waren. U kunt die brief niet naast u neerleggen, want het Rekenhof hangt af van het parlement. Het Rekenhof is niet zomaar een adviesorgaan, maar een rechtbank, waarvan de opmerkingen bindend zijn voor u en voor de administratie.

Mevrouw de minister, u bent begonnen met een nieuwe procedure. Ik twijfel er niet aan dat u enkel de bedoeling had om die instelling, die een belangrijke instelling is in de uitvoering van uw beleid, vooruit te helpen en aan een aantal mensen, zowel jongeren als ouderen, de boodschap te geven dat u hier een schoonmaak wou houden. U weet echter nu reeds dat de procedure voor de aanduiding van de afdelingshoofden niet wettig is. De procedure zal dus opnieuw worden geschorst of vernietigd.

Ik denk – en ik wik mijn woorden – dat een aantal personen die nu de macht in handen hebben bij de OVAM, er belang bij hebben dat de huidige bestuursloosheid, met een onrechtmatig college van twee personen, nog zeer lang blijft bestaan. Ik denk dat men bewust een aantal fouten in de procedure heeft laten sluipen. Het is dus absoluut niet zo dat een aantal jonge mensen die geslaagd zijn voor de proef, nu uitzicht hebben op nieuwe verantwoordelijkheden en een nieuwe functie. Een aantal ouderen zijn helemaal de kluts kwijt als gevolg van een

Wille

procedure die zij in geen enkel opzicht aanvaarden.

Waarom hebt u eigenlijk het arrest van de Raad van State van 18 juni 1999, dat toch bekend is en van rechtswege uitvoerbaar, niet uitgevoerd? Moet de huidige lopende procedure voor afdelingshoofden niet worden stilgelegd? Er doet zich immers opnieuw een onwettige situatie voor.

Ik heb nog een aantal vragen. Bij de OVAM werd door de administrateur-generaal of door zijn adjunct de opdracht gegeven om de brief van het Rekenhof slechts te beantwoorden na 15 februari 2003. Iedereen weet dat, dat is 'un secret de Polichinel', zoals men dat noemt. Die brief mag pas worden beantwoord na 15 februari 2003, wanneer de nu nog lopende onregelmatige procedure voor de aanstelling van de afdelingshoofden voltooid is. Dan rijst natuurlijk de vraag waarom dat op die manier gebeurt en of dat een voorbeeld is van beter bestuurlijk beleid.

Dan is er de manier van aanduiding. Er wordt een beroep gedaan op een extern bureau. De heer Van Rompuy had het er reeds over: het gaat over een test van generieke competenties. Mensen die meer dan 20 jaar in die instelling werken en die instelling voor een groot gedeelte hebben opgebouwd, wordt gevraagd om die proef af te leggen. Ze blijken niet geslaagd te zijn. Dat kan natuurlijk altijd gebeuren, dat is uw schuld noch de onze, mevrouw de minister. Deze mensen krijgen nu eigenlijk een certificaat van onbekwaamheid.

Dan rijst de vraag hoe het komt dat mensen die reeds meermaals dergelijke assessmentproeven hebben afgelegd, opnieuw die proef moeten afleggen, terwijl de twee ambtenaren aan de top, de administrateur-generaal en de adjunct-administrateur-generaal, die proeven niet moeten afleggen. Hoe kunt u een klacht bij de Raad van State overleven als u die twee topmensen die proeven niet laat afleggen en al de rest wel, en daarbij iedereen die veel anciënniteit heeft, buist? Het is toch nogal evident dat dat moeilijk is.

Jobpunt Vlaanderen heeft Linking aangeduid. Ik doe geen uitspraken in eigen naam, maar iedereen stelt dat dit een tot nu toe betwist bureau is. Er wordt gezegd dat men daar zaken mee kan doen.

Indien men bij dergelijke contentieux en dergelijke procedures op de duur bijna op bestelling kan zeggen dat er een assessmentproef wordt gehouden,

dat er een bepaald resultaat zal zijn en dat u met die nieuwe groep dan wel kunt herbeginnen, dan is het toch wel duidelijk dat u zichzelf illusies maakt. Mensen zullen ongetwijfeld naar de rechter stappen. Ze zullen elke onregelmatigheid of elke schending van het gelijkheidsbeginsel aangrijpen om wat voor hen een onrechtvaardigheid is, aan te klagen.

Dan hebben we niet alleen bij de OVAM een probleem op het vlak van het personeelsbeleid, maar dan heeft heel de Vlaamse Gemeenschap een fundamenteel probleem wanneer zo'n systeem van procedures wordt gevolgd. We moeten hier dus echt goed de draagwijdte van dit probleem inschatten.

Er zullen ongetwijfeld gerechtelijke procedures worden gevoerd over de procedure die nu bezig is. Vanuit het standpunt van de jongeren bij de OVAM zou men kunnen zeggen: 'Is het op zo'n manier dat men de mensen toelaat om hun ambitie waar te maken of moeten we in dit geval tot onze spijt vaststellen dat er hier zwaar wordt gepolitiseerd en dat men probeert bepaalde ideologische zaken te forceren door de aanwezigheid aan de top?' Ik kan niet anders dan die vraag stellen in de hoop dat ze op een geloofwaardige manier zal worden beantwoord.

Naar mijn gevoel is de enige manier om de wettelijkheid te herstellen, de uitvoering van het arrest van de Raad van State. Ik verwijs dan naar de directieraad zoals die bestond voor 1996. Die moet tijdelijk worden hersteld. Dan moet er in het kader van beter bestuurlijk beleid worden geprobeerd om dat op te lossen, los van het verleden.

Op 5 augustus 2002 zijn vier functies van afdelingshoofd vacant verklaard. Waarom is dat eigenlijk? Er zijn immers vijf afdelingen. Op 13 december werd het OVAM-personeelskader goedgekeurd. Hoe kan men functies open verklaren vooraleer er een personeelskader is goedgekeurd?

Hoe kunnen al die slimme mensen samen dergelijke fouten maken die een kleine secretaris in een kleine gemeente zelfs niet maakt? Hoe is dat gebeurd? Mijns inziens zou het dus kunnen dat men bij de OVAM heeft geprobeerd om die procedure van in het begin kaduuk te maken en ervoor te zorgen dat men in een onregelmatig samengesteld college nog geruime tijd zou kunnen voortdoen op de manier waarop men nu bezig is, om de beslissingen te nemen zoals ze zijn.

Wille

Ten slotte, ons duo, de "bende van twee" om het in Chinese termen uit te drukken, neemt uiteraard beslissingen. Die mensen kennen premies toe. Ze geven subsidies. Nu het Rekenhof gezegd heeft dat dit onwettig is, zullen ze dan ook worden teruggevorderd. We leven niet in een bananenrepubliek. We leven in een degelijk land. Dat zal dus moeten worden teruggevorderd. Mevrouw de minister, zult u dat dan indekken of niet? Indien u zou beslissen dat te doen, dan hebt u daarvoor mijns inziens het parlement nodig. De vraag is dan natuurlijk of het parlement dat ook zal willen indekken.

Die twee betrokkenen, aan de top, volgens het Rekenhof onregelmatig aangesteld, disfunctionerend in een totaal onwettig kader: zal dat dan niet beschouwd worden als onwettig handelen? Zal de hele problematiek waarmee we hier bezig zijn, uiteindelijk niet eindigen met vorderingen en procedures voor de rechtbank?

Het gaat hier om een uiterst belangrijke sector – milieu en natuur – waarin nu zeer specifiek een aantal bevoegdheden van de OVAM blootliggen: de bodemsanering en dergelijke meer. Iedereen weet dat ze niet snel genoeg evolueren om aan beleid te kunnen doen. Bent u er dan niet van overtuigd dat het beter zou zijn om de kaduke procedure nu stop te zetten en zich voor te bereiden om het binnen een paar maanden, zes maanden of acht maanden, wanneer het beter bestuurlijk beleid er komt, op die manier op te lossen?

Mevrouw de minister, indien u dat niet zou doen, dan weet u dat u roert in een pot die zal blijven stinken. Het gaat om een procedure die u niet alleen in de hand hebt. De betrokkenen zijn al met een procedure gestart, voorzover ik weet. Dan zitten we hier binnen een aantal maanden opnieuw met hetzelfde probleem, met nieuwe verdachtmakingen, met nieuwe beslissingen van een onwettig samengesteld directiecomité, enzovoort.

Er is nu in die pot geroerd. De walm die eruit komt, is jammer genoeg niet van de beste kwaliteit.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Wat de OVAM betreft, is het in elk geval duidelijk dat het op juridisch vlak zeker geen simpel dossier is. Dat weten we al van in 1999. Ik zal de woorden van de heer Van Rompuy niet herhalen, maar ik lig hier ook met dat artikel voor mij waarin naar de OVAM wordt verwe-

zen als naar een politieke slangenkuil. Ik neem daarvan akte.

Ik kan alleen maar zeggen dat ik enkel belang stel in het feit dat die instelling goed moet werken en dat dit ook altijd mijn bedoeling is geweest. Ik wil hier overigens aan toevoegen dat de OVAM, wat er ook over deze instelling wordt verteld, dankzij de inzet van heel wat ambtenaren goed functioneert. Het is trouwens niet de eerste keer dat ik dit zeg. Ik heb al regelmatig publiek verklaard dat een aantal bijzonder geëngageerde ambtenaren ervoor zorgen dat de OVAM goed draait.

In mijn ogen voeren we hier eigenlijk de discussie over de kip en het ei. Het Rekenhof voert overigens net dezelfde discussie. Een aantal ambtenaren van de personeelsdienst van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, die niets met de OVAM te maken hebben, staan ons hierin bij. Ik zal hier straks nog even op terugkomen.

Het arrest-De Boeck 81375 van de Raad van State, daterend van 28 juni 1999, heeft de beslissing van 16 oktober 1996 van de administrateur-generaal van de OVAM vernietigd. Deze beslissing hield de indeling van de OVAM in vijf afdelingen in. Hetzelfde arrest heeft ook de beslissing van 22 oktober 1996 van de toenmalige Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, betreffende de goedkeuring van deze beslissing van administrateur-generaal, vernietigd. Het arrest heeft tevens de beslissingen van 24 oktober 1996 van de administrateur-generaal, betreffende de aanstelling van vijf afdelingshoofden, en de beslissingen van de bevoegde minister van 25 oktober 1996, betreffende de bekrachtiging van deze beslissingen, vernietigd.

De Raad van State heeft zich voor deze vernietiging gebaseerd op het feit dat het besluit van de Vlaamse regering van 12 juni 1995, betreffende de organisatie van de OVAM en de regeling van de rechtspositie van het personeel, niet in het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd. Ik weet niet waarom dit besluit niet is gepubliceerd. Al deze beslissingen dateren immers van voor mijn aanstelling tot bevoegd minister. De Raad van State is van oordeel dat, vermits het nooit is gepubliceerd, het besluit van de Vlaamse regering geen rechtsgrond voor de omstreden beslissingen kan vormen.

Het verslag van de auditeur van de Raad van State over deze procedure maakt tevens melding van een schending van artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. De Vlaamse regering heeft indertijd namelijk besloten de Raad van State met betrekking tot dit regeringsbesluit niet

Dua

om advies te vragen. Ik kan enkel vaststellen dat de toenmalige Vlaamse regering dit dossier volgens de Raad van State niet correct heeft behandeld. De fouten uit het verleden doen er vandaag evenwel niet toe. (*Opmerkingen van de heer Paul Wille*)

De Raad van State heeft zich enkel op procedurefouten gebaseerd. Misschien kan de heer Van Rompuy, die toen deel van de Vlaamse regering uitmaakte, hierover de nodige duidelijkheid verschaffen.

De heer Eric Van Rompuy : Mevrouw de minister, het gaat over de situatie vandaag. Wij dragen altijd alle schuld. Door toedoen van de dioxinecrisis hebben we de vorige verkiezingen verloren. Nu is ons ziertje weer wit. Nu is het uw beurt.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : De Raad van State heeft zich op procedurefouten beroepen, maar heeft zich niet over de samenstelling van de directieraad uitgesproken. De bewering dat de huidige samenstelling van de directieraad tegen het arrest van de Raad van State ingaat, is op zijn minst voorbarig. De Raad van State heeft zich hierover nog niet uitgesproken. (*Opmerkingen*)

Ik geef hier de juridische weerlegging.

De heer Paul Wille : Dit is enkel een juridische opinie.

Minister Vera Dua : Midden 1999 zijn we met een duidelijk probleem geconfronteerd. Om de hele zaak te regulariseren, heeft de Vlaamse regering op 29 oktober 1999 een nieuw besluit genomen betreffende de organisatie van de OVAM en de regeling van de rechtspositie van het personeel.

Hierop heeft een personeelslid van OVAM bij de Raad van State een schorsingsverzoek en een annulatieberoep ingediend. De Vlaamse regering heeft de toestand proberen te regulariseren. Zoals bij de OVAM steeds het geval is, is iemand naar de Raad van State gestapt. De Raad van State heeft beide zaken evenwel afgewezen.

Het besluit van de Vlaamse regering van 29 oktober 1999 is opgeheven door het besluit van de Vlaamse regering van 30 juni 2000 houdende de regeling van de rechtspositie van het personeel van sommige Vlaamse openbare instellingen, het stambesluit VOI, althans – en in afwachting van het

eventueel nemen door de Vlaamse regering van een instellingsspecifiek besluit – voor zover dat besluit strijdig is met het stambesluit.

De reglementaire rechtsgrond waarop de besluiten voor de aanduiding van de afdelingshoofden moeten steunen, wordt thans gevormd door, in hoofdorde, het stambesluit VOI van 30 juni 2000 en, in ondergeschikte orde, de hiermee niet strijdige bepalingen van het besluit van 29 oktober 1999.

De heer Van Rompuy heeft daarnet terecht aangehaald dat de administrateur-generaal van de OVAM, hierin door ons gesteund, in de loop van 2000 en 2001 met alle betrokkenen een onderhandelde oplossing heeft trachten te bereiken. Hij heeft hierbij rekening gehouden met eerdere assessments, met het functioneren en met de eigen voorstellen van de betrokkenen.

Ik zal het probleem even in iets begrijpelijker woorden trachten uit te leggen. Omwille van gebeurtenissen in het verleden bestaat de directieraad momenteel slechts uit twee personen. De Vlaamse regering heeft deze situatie proberen recht te trekken. Tegen deze correcties is iemand bij de Raad van State in beroep gegaan. Elke procedure om nieuwe afdelingshoofden aan te duiden, wordt betwist. Het argument is steeds dat de directieraad de eerste stap moet zetten. We voeren hier met andere woorden de discussie over de kip en het ei.

De Vlaamse regering heeft dit juridisch kluwen trachten te ontwarren. Dit is tot op heden niet gelukt. In verband met dit dossier heb ik me steeds door juristen laten adviseren. Deze adviezen worden op hun beurt evenwel ook weer betwist. (*Opmerkingen van de heer Paul Wille*)

Mijnheer Wille, ik kan u andere documenten van juristen bezorgen. Dit is trouwens ook ons antwoord op de bemerkingen van het Rekenhof geweest.

Aangezien dit probleem moest worden opgelost, heeft de Vlaamse regering op een bepaald ogenblik besloten door te zetten. Op 5 augustus 2002 is, door middel van een oproepingsbrief, een formele procedure opgestart om afdelingshoofden aan te stellen. Kandidaturen voor deze posities konden tot 16 september 2002 worden ingediend.

In verband met de aanstelling van de afdelingshoofden heb ik twee duidelijke voorwaarden gesteld. Hoewel betwistingen bij de Raad van State nooit kunnen worden uitgesloten, heb ik een cor-

Dua

recte procedure geëist. Om er zeker van te zijn dat de procedure en de oproeping correct zouden verlopen, heb ik het nodige juridisch advies ingewonnen.

Bovendien heb ik een zo ruim mogelijke oproep naar kandidaten geëist. De beoordeling van de kandidaten moest op een objectieve manier gebeuren. Ik heb hierbij de voorschriften van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap gevolgd, en ik heb Jobpunt Vlaanderen ingeschakeld. Hierop heeft Jobpunt Vlaanderen een onafhankelijk bureau aangesteld.

Wie deze procedure wil betwisten, moet niet mij, maar de minister van Ambtenarenzaken interpellieren. Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap hanteert steeds dezelfde objectieve procedure. Wie deze procedure verdacht maakt, bevestigt de stelling van de heer Wille dat het hele ministerie van de Vlaamse Gemeenschap met een gigantisch probleem zit. Dit is evenwel niet mijn probleem. Ik heb enkel gedaan wat ik moest doen.

De heer Eric Van Rompuy : Mevrouw de minister, u zit met een enorm probleem.

Minister Vera Dua : Mijnheer Van Rompuy, dat is uw mening. Ik ben in elk geval van plan om hiermee door te gaan.

Wat de opdeling van de OVAM in vijf afdelingen betreft, heeft de directieraad op 23 mei 2002 beslist een voorstel van organogram te formuleren. In dit voorstel wordt de OVAM in vijf afdelingen opgedeeld. Op 9 juli 2002 heeft de directieraad dit organogram goedgekeurd. Op 18 juli 2002 heb ik dit organogram op mijn beurt goedgekeurd.

De heer Eric Van Rompuy : Mevrouw de minister, u bent daarnet zelf over de discussie over de kip en het ei begonnen. De directie, die dit organogram heeft goedgekeurd, is onwettig samengesteld. Uw goedkeuring van dit organogram zal weer nieuwe problemen veroorzaken. U moet, zoals de heer Wille daarnet al zei, de grond van de zaak regulariseren. Indien u dit niet doet, zal dit probleem nooit opgelost raken.

Minister Vera Dua : Mijnheer Van Rompuy, mijn beslissingen zijn gebaseerd op de adviezen van juristen. (*Rumoer*)

De heer Paul Wille : Mevrouw de minister, u bent niet schuldig, maar wel politiek verantwoordelijk.

Minister Vera Dua : Op 13 december 2002 heeft de voltallige Vlaamse regering de personeelsformatie van de OVAM goedgekeurd.

De OVAM heeft akte genomen van het standpunt van het Rekenhof, maar blijft evenwel bij het standpunt dat de verantwoordelijke jurist heeft ingenomen. Het arrest-De Boeck 81375 heeft de aanduiding van de afdelingshoofden vernietigd. Gelet op dit arrest vormen de overblijvende leden van de directieraad, met name de administrateur-generaal en de adjunct-administrateur-generaal, in afwachting van de afloop van de lopende aanstellingsprocedure voor afdelingshoofden, de directieraad van de OVAM.

Om te weten of we juridisch correct bezig waren, hebben we natuurlijk ook deskundigen van buiten de OVAM geconsulteerd, zoals de administratie Ambtenarenzaken. Ook de administratie Ambtenarenzaken is van mening dat de beperkte samenstelling van de directieraad van de OVAM, bestaande uit de leidend ambtenaar en de adjunct-leidend ambtenaar, te verantwoorden valt omwille van de specifieke situatie bij de OVAM, gelet op de vernietiging door de Raad van State van de beslissingen van de administrateur-generaal tot aanstelling van de afdelingshoofden bij de OVAM. Dat is het cruciale punt : ik heb me hierbij laten adviseren door juristen, die toch iets weten over ambtenarenzaken. Als hierover betwisting bestaat, zal het rechtscollege daarover oordelen.

De administratie Ambtenarenzaken is het niet eens met het standpunt dat de aanstelling van de afdelingshoofden moet gebeuren, conform de bepalingen van het stambesluit VOI, door een directieraad, die is samengesteld zoals in 1996, dat wil zeggen voor de beslissingen tot aanstelling van de afdelingshoofden werden genomen, om uitvoering te geven aan punt 6 van het arrest van de Raad van State van 28 juni 1999. In dat arrest wordt de impliciete beslissing om de heer De Boeck te ontslaan als lid van de directieraad vernietigd. Daarmee wordt bedoeld dat ook ambtenaren van rang A2 deel moeten uitmaken van de directieraad.

Indien de benoemde overheid na een vernietigingsarrest van de Raad van State beslist om een betrekking opnieuw te begeven, meent de administratie Ambtenarenzaken dat de overheid in principe de keuze heeft : ofwel wordt de procedure overgedaan vanaf het ogenblik waarop de fout in de voorgaande procedure werd begaan, ofwel wordt een nieuwe procedure opgestart. Er was dus toch een keuzemogelijkheid.

Dua

De beslissingen van 24 oktober 1996 tot aanstelling van de afdelingshoofden bij de OVAM werden vernietigd door de Raad van State bij arrest van 28 juni 1999 omdat bij gebrek aan een volledige bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, het personeelsstatuut van de OVAM van 12 juni 1995 niet als rechtsgrond voor de bestreden beslissingen kon worden ingeroepen. Ondertussen is er een nieuwe rechtspositieregeling goedgekeurd, die ook van toepassing is op het personeel van de OVAM, namelijk het stambesluit VOI van 30 juni 2000, dat op 1 oktober 2000 in werking is getreden en waarin een nieuwe procedure voor de aanwijzing van de afdelingshoofden is opgenomen. Het is evident dat bij het opstarten van een nieuwe procedure de nieuwe regels moeten worden toegepast.

In dit verband merkt de administratie Ambtenarenzaken op dat artikel II 1 van het stambesluit VOI dat de samenstelling van de directieraad regelt, niet verschilt van artikel II 1 van het personeelsstatuut van de OVAM van 12 juni 1995, met dien verstande dat in artikel II 1 van het stambesluit VOI de mogelijkheid wordt geboden een andere samenstelling van de directieraad te bepalen in het instellingsspecifiek besluit. Deze mogelijkheid tot afwijking is vooral bedoeld voor de VOI's die geen afdelingen en geen afdelingshoofden hebben.

Volgens de voormelde bepalingen is de directieraad samengesteld uit de leidend ambtenaar, de adjunct-leidend ambtenaar en de afdelingshoofden. Aangezien de beslissingen tot aanstelling van de afdelingshoofden bij de OVAM werden vernietigd door de Raad van State, bestaat de directieraad bij de OVAM dientengevolge slechts uit de leidend ambtenaar en de adjunct-leidend ambtenaar. Ik ben het met u eens dat we die toestand zo vlug mogelijk moeten herstellen door een nieuwe procedure op te starten, met het risico weer terecht te komen bij de kip en het ei.

De administratie Ambtenarenzaken komt tot de conclusie dat, rekening houdend met artikel II 1 van het stambesluit VOI inzake de samenstelling van de directieraad en met het feit dat de beslissingen tot aanstelling van de afdelingshoofden bij de OVAM werden vernietigd door de Raad van State, de directieraad bij de OVAM dientengevolge is samengesteld uit de leidend ambtenaar en de adjunct-leidend ambtenaar. Dat is dus het advies dat ik heb gekregen van de administratie Ambtenarenzaken, mijnheer Van Rompuy.

Het is de taak van deze directieraad om op basis van deel VIII, titel IV, hoofdstuk V van het stambesluit VOI, 'de aanwijzing tot afdelingshoofd', een aantal beslissingen te nemen in de procedure voor de aanstelling van de afdelingshoofden. Anders zitten we namelijk helemaal in een impasse. Het afronden van de lopende aanduidingsprocedure voor afdelingshoofden is nog voorzien voor deze maand.

Het arrest-De Boeck dateert van 1996 en leidde tot de vernietiging van de aanduiding van de afdelingshoofden. Gelet op dit arrest meent de OVAM dat de overblijvende leden van de directieraad, met name de administrateur-generaal en de adjunct-administrateur-generaal, samen op een rechtsgeldige manier de directieraad uitmaken in afwachting van de afloop van de aanduidingsprocedure voor afdelingshoofden. De juridische adviseurs van de OVAM menen dan ook dat er geen gevolgen zullen voortvloeien uit de zogenaamde niet-rechtsgeldige samenstelling.

Het is dus duidelijk dat het een juridisch-technische discussie is.

De heer Paul Wille : Wie zijn de juridische experts van de OVAM ?

Minister Vera Dua : Dat zijn de experts op het vlak van ambtenarenzaken, die u ook kent, mijnheer Wille.

De heer Paul Wille : Ik hoop voor u dat er niemand bij is die een van de betrokkenen als klant heeft, want dat zou niet correct zijn.

De voorzitter : Mag ik vragen om de discussie se-reen te houden, zonder halve of hele insinuaties over mensen die zich hier niet kunnen verdedigen ?

Minister Vera Dua : Als ik moet vertrekken van het uitgangspunt dat ik niet aan tafel mag zitten met mensen die bindingen hebben met een of andere politieke partij of een of ander advocatenbureau, dan zou ik een heel eenzame minister zijn, want dan zou ik met niemand aan tafel mogen zitten.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb de indruk dat de OVAM en de minister zich blijkbaar bijna altijd baseren op externe juridische adviezen.

Minister Vera Dua : Het tweede deel van mijn antwoord ging wel degelijk over het advies van de administratie Ambtenarenzaken. Dat is toch geen ex-

Dua

terne instantie, dat is de interne instantie binnen de administratie van de Vlaamse Gemeenschap die de ministers adviseert over ambtenarenzaken.

De heer Erik Matthijs : Er waren dus zowel externe juridische adviezen als adviezen van de administratie Ambtenarenzaken om opmerkingen van het Rekenhof naast zich neer te leggen. Hier wordt volgens mij voorbijgegaan aan het feit dat een opmerking van het Rekenhof niet kan worden gelijkgeschakeld met een juridisch advies. Het Rekenhof haalt zijn bevoegdheid uit artikel 180 van de Grondwet, dat deze instelling opricht als een collateralere instelling van het parlement. Het Rekenhof is dus belast met de externe controle op begrotings-, boekhoudkundige en financiële verrichtingen van de federale staat, de gemeenschappen, de gewesten, de besturen die ervan afhangen, de openbare instellingen die ervan afhangen en de provincies. Deze bevoegdheden van het Rekenhof zijn gepreciseerd in zijn inrichtingswet van 29 oktober 1846, die herhaaldelijk werd gewijzigd.

Ik zeg dat omdat opmerkingen van het Rekenhof worden vergezeld of gesanctioneerd met een visum. Een weigering van dit visum kan ernstige gevolgen hebben. Als de ongeldig samengestelde directieraad van de OVAM bijvoorbeeld beslist over personeelszaken zoals bevorderingen – wat hij heeft gedaan -, dan kan dat uiteindelijk leiden tot de weigering van dit visum van het Rekenhof, zodat een personeelslid bijvoorbeeld slechts een gedeelte van zijn pensioen kan ontvangen. In dit dossier blijken trouwens meerdere procedurefouten te zijn gemaakt. De heer Wille maakte er ook reeds een allusie op.

Mevrouw de minister, hebt u adviezen ingewonnen met betrekking tot de gevolgde procedure ? U hebt daar al gedeeltelijk op geantwoord. Wat zeggen deze adviezen ? Klopt het dat sommige kandidaten werden gedwongen tot een extern assessment, hoewel ze nog beschikten over een geldig assessment van 1996 ? Klopt het dat voor sommige kandidaten de interne potentie-inschatting totaal tegenstrijdig is met de jaarlijkse normale evaluaties, hoewel de interne potentie-inschatting en de jaarlijkse evaluaties door dezelfde personen gebeuren ? Die twee kent u natuurlijk.

Hoe valt het te verklaren dat nu nog een procedure houdende aanduiding van de afdelingshoofden wordt opgestart op een moment dat het beter bestuurlijk beleid volop aan implementatie toe is ? In deze implementatie is immers opgenomen dat in

de loop van dit jaar de leidende ambtenaren worden aangeduid, die op hun beurt daarna afdelingshoofden zullen aanduiden.

De beide procedures zijn dus niet verenigbaar met elkaar. Zou het dan niet getuigen van behoorlijk bestuur de lopende procedure momenteel stil te leggen en het geheel te herdoen in het kader van het beter bestuurlijk beleid ?

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de voorzitter, in het antwoord van de minister wordt de indruk gewekt als zou het arrest van de Raad van State voor mij belangrijk zijn, maar dat is voor mij niet waar het onmiddellijk om gaat.

Mevrouw de minister, u weet dat ik een brief heb geschreven aan de eerste voorzitter van het Rekenhof om te vragen hoe het hier precies zat. Mijn vraagstelling hier is een gevolg van de stelling die door het Rekenhof wordt aangenomen. U bent ertoe gehouden die stelling uit te voeren. Daarop antwoordt u echter niet, ook al weet u heel goed dat u daarop moet antwoorden.

Of de Raad van State dat nu al dan niet heeft omschreven en of dat nu al dan niet in het Staatsblad is verschenen, doet niet terzake. Als het Rekenhof bij brief van 25 oktober 2002 stelt dat die directieraad niet rechtsgeldig is samengesteld, dan kunt u niet doen alsof dat niet belangrijk is.

In verband met de lopende procedure wil ik nog het volgende zeggen. Indien de opmerkingen van het Rekenhof inderdaad ook bindend zijn voor de administratie, dan rest me niets anders dan het Rekenhof te vragen alle initiatieven te nemen om een einde te maken aan de toestand van onwettigheid die nu al 3 jaar duurt, om de terugvorderingen te doen en om de verantwoordelijken aan te duiden. In het belang van de instelling en van het beleid had ik echter veel liever gezien dat we dit zouden oplossen door de procedure nu stil te leggen in het kader van het beter bestuurlijk beleid.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Ik wil me aansluiten bij wat de heer Matthijs en de heer Wille zeggen. Mevrouw de minister, u hebt er toch alle belang bij om die directieraad rechtsgeldig te doen functioneren ? U loopt een enorm risico. Wij stappen na uw antwoord immers naar het Hof van Cassatie.

Van Rompuy

Wij zullen een brief schrijven aan de voorzitter van het Hof van Cassatie – die brief is trouwens al klaar. Wij stellen duidelijk dat de directieraad van de OVAM al meer dan 3 jaar onwettig is samengesteld. Alle beslissingen zijn onwettig. Dit werd reeds in het arrest van de Raad van State van 28 juni 1999 naar voren gebracht. Dit arrest blijft tot op heden echter onuitgevoerd, alhoewel dit geldt 'erga omnes'.

Het Rekenhof zegt trouwens ook letterlijk : 'Wanneer een directieraad niet rechtsgeldig is samengesteld, kan echter in naam en voor rekening van die directieraad geen rechtsgeldige beslissing worden genomen.'

Mevrouw de minister, nu laat u die directieraad beslissen over een organigram. Daarmee stelt u zich bloot aan al die mensen die niet in die assessment-procedure slagen. Die zullen natuurlijk naar de Raad van State stappen, en de beslissing zal vernietigd worden. U bent hier bezig in een soort carroussel. Stop met alles en wacht op het beter bestuurlijk beleid.

Durf ook te raken aan de administrateur-generaal en de adjunct-administrateur-generaal. Dat is precies het punt waar het hier om gaat. Heel deze zaak draait daarrond. De administrateur-generaal gaat binnenkort met pensioen, en de adjunct-administrateur-generaal is bang van assessments. Ze probeert zichzelf te beschermen in een heel klein klikje en wil dat arrest van de Raad van State niet uitvoeren. Dat is het partijpolitieke aspect van deze zaak. Ik noem geen namen, maar het kan niet dat om één bepaalde persoon te beschermen, een bepaalde machtspositie te laten ontwikkelen en die positie te kunnen vrijwaren, de hele werking van die instelling wordt gehypothekerd.

Het is misschien niet waar dat het Rekenhof geld van de OVAM wil terugvorderen, zoals ik in de pers lees. Als wij echter naar het Hof van Cassatie stappen, dan zou u nog wel eens zeer vreemd kunnen opkijken als de rechtsgeldigheid van al die beslissingen in het gedrang komt. Het gaat over de goedkeuring van rekeningen, toelagen en balansen. Het gaat dus niet alleen over personeelszaken, het gaat over miljarden.

De heer Paul Wille : Dat is eigenlijk niet volledig juist. Ik denk dat het minder is.

De heer Eric Van Rompuy : In de brief van het Rekenhof staat dat er heel wat gevolgen zijn voor de

beslissingen van de directieraad als die niet rechtsgeldig is samengesteld. Mocht ik minister zijn, ik zou daar tabula rasa mee maken en in het kader van het beter bestuurlijk beleid opereren. De huidige procedure moet dus worden stopgezet.

Onze fractie zal zeker ook een met redenen omklede motie indienen. Ik hoop dat we dat samen met de heer Wille kunnen doen. Ik denk dat we volledig op dezelfde golflengte zitten.

De heer Paul Wille : Een motie is misschien niet onmiddellijk aangewezen, maar u bent uiteraard vrij om dat te doen.

De heer Eric Van Rompuy : We vrezen dat heel die politieke carroussel voortgaat en dat de overheid opnieuw op een verkeerd been gestart is. Het gaat hier om een hele procedure die tot grote juridische moeilijkheden zal leiden.

Ik waarschuw u voor de politisering. We zijn bang voor wat er nu bezig is in een aantal sectoren. Ik heb daarnet al verwezen naar de socialistische partij, die nu na 15 jaar de continuïteit van het bestuur in Vlaanderen aan het verzekeren is met een machtsinname. We hebben dat al in verschillende sectoren gezien en zeker ook in de sector leefmilieu. Ik dacht dat dit voorbij was. Nu worden er echter constructies opgezet in functie van de machtspositie van een enkele persoon of van enkele personen. Dit is betreurenswaardig.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, ik zou nogmaals de vraag van de vorige twee sprekers willen herhalen en de minister de raad willen geven om de lopende procedure te stoppen en de hele zaak over te doen in het kader van het beter bestuurlijk beleid. Dat is de enige juiste weg die nu kan worden gekozen. Ik heb me daaromtrent ook goed geïnformeerd.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik zal daar heel kort nog op antwoorden. Vorige week hebben we nog samengezeten met de administratie Ambtenarenzaken. We hebben een uitgebreide discussie gehad over de kwestie of er al dan niet procedurefouten zijn gemaakt. Dat is dan zonder de discussie van de kip of het ei, want dat is een risico dat sowieso moest worden genomen. Anders zaten we in een patsituatie.

Dua

Ik heb een zeer duidelijk standpunt ingenomen. Indien juristen oordelen dat er procedurefouten zijn gemaakt, zal dit tijdens de evaluatie van de top-ambtenaren van de OVAM zeker aan bod komen. Ik heb de OVAM de duidelijke opdracht gegeven om de procedure correct te laten verlopen. (*Opmerkingen*)

De voorzitter : Collega's, dit welles-nietesspelletje kan niet blijven duren. Zodra de minister de gestelde vragen heeft beantwoord, gaan we over tot de orde van de dag. Het is niet de bedoeling dat iedereen hier 700 keer hetzelfde zegt. (*Opmerkingen*)

Ik ben helemaal niet zenuwachtig. Indien ik echt zenuwachtig was, dan zou ik hier heel andere uitspraken doen. Ik blijf hier de rol van de neutrale voorzitter vervullen. Mijn partij is hier frontaal aangevallen, ik zou als socialist ook bepaalde zaken kunnen aanhalen.

Ik wil hier evenwel niet op ingaan. Wat de fouten uit het verleden betreft, heeft iedereen overigens boter op het hoofd. Ik wil dit proces hier niet voeren. Zoals daarnet terecht is gezegd, moeten we naar het heden kijken. Er zijn grenzen.

Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik wil hier nog even herhalen dat tijdens een vergadering met de top van de administratie Ambtenarenzaken is gebleken dat die op dezelfde lijn zitten.

De vraag is natuurlijk of we op de implementatie van het beter bestuurlijk beleid moeten wachten. Toen we probeerden tot een genegotieerde oplossing te komen, vroegen we ons al af of we niet beter op die grote oefening konden wachten. Uiteindelijk zou een dergelijke afwachtende houding de situatie evenwel nog hallucinanter hebben gemaakt dan ze al was. Dit is een van de redenen waarom ik uiteindelijk heb besloten jonge mensen de kans te geven te tonen wat ze waard zijn. Indien we op het beter bestuurlijk beleid blijven wachten, houden we de impasse gewoonweg in stand. (*Opmerkingen*)

Daarnet werd me gevraagd alles stil te leggen en eens na te gaan wie we zoal kunnen opvissen. (*Opmerkingen*)

Dat is uiteindelijk de boodschap die achter die vraag schuilt. (*Opmerkingen*)

Voor de aanstellingsprocedure voor de afdelingshoofden heb ik een maximale objectiviteit nagestreefd. Tijdens die procedure zijn een aantal jonge, gedreven ambtenaren komen bovendrijven. Het gaat hier vooral om mensen die ik niet zomaar in een hokje kan plaatsen en die misschien geen partijpolitieke stempel dragen. Mijns inziens vormen zij de toekomst van de OVAM.

We kunnen in die slangenkuil blijven roeren. Ik vind het jammer dat bepaalde ambtenaren na 20 jaar er niet bij zijn. Ik vraag me af hoe dit komt, maar misschien zouden die mensen zichzelf die vraag eens moeten stellen. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Het is onze opdracht de OVAM weer uit het slop te halen. Ik zal het nodige juridisch advies inwinnen. Ik zal daarbij rekening houden met de opmerkingen die hier vandaag zijn gemaakt. Ik zal alles nog eens controleren. Indien er fouten zijn gemaakt, zal ik daar de nodige conclusies uit trekken. Indien het juridisch advies inhoudt dat ik deze procedure kan voortzetten, zal ik ze vol overtuiging voortzetten. Ik blijf erbij dat deze mensen de toekomst van de OVAM vormen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Van Rompuy werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.58 uur.*
